

Школска 2018/2019. година
Општинско такмичење ученика гимназија
и средњих стручних школа
Књижевна олимпијада

Четврти разред

Шифра: _____

1.	Од ког чувеног лингвисте су структуралисти преузели нека од кључних начела свог приступа у проучавању књижевности? Његово пуно име и презиме напиши на линији испод. _____	
2.	Међу понуђеним стилским фигурама заокружи слово испред оне три којима се успоставља слој звучања књижевног дела. а) антитеза б) алитерација в) ономаатопеја г) метонимија д) градација љ) симплоха	
3.	Прочитај следећу строфу из песме <i>Јутрањи сонет</i> Јована Дучића и одреди врсту стиха, место цезуре у стиху и врсту риме. „Миришу јасмини и модри се ловор, У сребрном јутру још спавају жали; Дубоко у шкољу чуо се је говор: То збораху први пробуђени вали.” Врста стиха је _____. Цезура је после _____ слога. Рима је _____.	
4.	Међу наведеним збиркама песама заокружи ону која је означила почетак модерне српске поезије после Другог светског рата. <i>Лирика Итаке Кора Трајим помиловање Утопљене душе Усправна земља</i>	
5.	Поетици којег авангардног књижевног покрета припада песма „Човек пева после рата” Душана Васиљева? Заокружи слово испред тачног одговора. а) симболизам б) импресионизам в) експресионизам г) надреализам д) натурализам	

6.	<p>У једном од наведених примера постоји опкорачење. Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) „Очи су ми као у номада, Сунцима безбројним вечно опијене.”</p> <p>б) „Чу се глас звезде с видокруга: – Ја сјам за срећне, једна рече.”</p> <p>в) „Виторог се месец заплео у грању Старих кестенова; ноћ светла и плава.”</p>	
7.	<p>Међу наведеним методама проучавања књижевности подвуци ону која је најстарија.</p> <p style="text-align: center;">формалистичка филолошка лингвостилистика феноменолошка структуралистичка семиотичка</p>	
8.	<p>Поред наслова сваког дела напиши број под којим се налази име лика који се у том делу појављује. Два дела су вишак (испред њих стави косу црту).</p> <p>1. деда Раде ___ <i>На Дрини ћуприја</i></p> <p>2. Јеврем Прокић ___ <i>Сеобе</i></p> <p>3. Тодора ___ <i>„У ноћи”</i></p> <p>4. Аркадије ___ <i>Народни посланик</i> ___ <i>Башта сљезове боје</i> ___ <i>Нечиста крв</i></p>	
9.	<p>Пажљиво прочитај наведене стихове и на празним линијама напиши одговоре тако да исказ буде тачан.</p> <p>„Птицо, довешћу те до речи. Али врати Позајмљени пламен. Пепео не хули.”</p> <p>У наведеним стиховима чији је аутор _____ присутна је алузија на митско биће које се зове _____.</p>	
10.	<p>Заокружи слово испред две стилске фигуре које препознајеш у наведеним стиховима.</p> <p>„Плаво и златно Последњи прстен видика Последња јабука сунца“</p> <p style="text-align: center;">а) апострофа б) метафора в) рефрен г) анафора д) епифора</p>	

16.	<p>Исказ из <i>Библије</i>: „Освета је моја и ја ћу је вратити” послужио је као мото ког књижевног дела? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) <i>Хамлет</i> б) <i>Странац</i> в) <i>Мајстор и Маргарита</i> г) <i>Ана Карењина</i> д) <i>Злочин и казна</i></p>	
17.	<p>Подвуди наслове оних песничких остварења која су инспирисана Другим светском ратом.</p> <p>Крвава бајка Плава гробница Тражим помиловање Јама Родна грудa</p>	
18.	<p>На основу следећег одломка препознај о ком књижевном јунаку је реч па његово име напиши на црти испод.</p> <p>„Он је веровао да помрачење свести и клонулост воље обузимају човек као болест, развијају се поступно и долазе до кулминације уочи извршења злочина; то се наставља и траје у том истом облику и у самом тренутку злочина, и још неко време после њега, што зависи од природе личности; затим пролази, исто као што пролази болест.“</p> <p>_____</p> <p>(име књижевног јунака)</p>	
19.	<p>У тумачењу која два књижевна дела се користи појам антијунак? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) <i>Странац</i> б) <i>Људи говоре</i> в) „Салашар” г) <i>Чекајући Годoa</i> д) <i>Мајстор и Маргарита</i></p>	
20.	<p>Које две песме од наведених су испеване у форми сонета? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p>а) Јован Дучић, „Јабланови” б) Шарл Бодлер, „Везе” в) Милан Ракић, „Наслеђе” г) Шарл Бодлер, „Албатрос” д) Стеван Раичковић, „Камена успаванка”</p>	

Тест прегледао: _____

Број бодова: _____

11.	<p>Препознај писца на основу следећих података.</p> <p>Један је од најизразитијих лиричара српске књижевности друге половине прошлога века. Негујући подједнако слободни стих као и класичне песничке форме попут сонета певао је о природи, љубави, самоћи и смрти. Међу више од двадесет његових књига издвајају се <i>Балада о предвечерју</i>, <i>Касно лето</i>, <i>Записи о Црном Владимиру</i>, проза за децу <i>Гурије</i> и друге.</p> <p style="text-align: center;">_____</p> <p style="text-align: center;">(име и презиме писца)</p>	
12.	<p>Заокружи слова испред оне две тврдње које најбоље одређују појам доживљени говор.</p> <p>а) То је облик приповедања у првом лицу. б) Њиме се предочавају мисли и осећања књижевног јунака. в) Јавља се унутар приповедања у трећем лицу. г) Назива се још и унутрашњи монолог. д) Изразити пример оваквог приповедања налазимо у Чеховљевом делу <i>Ујка Вања</i>.</p>	
13.	<p>Прочитај следећи одломак из песме „О праштању” Десанке Максимовић и потом одговори на постављено питање.</p> <p>„Ја сам цар и немам рашта силазити као крвник међу људе.”</p> <p>Шта значи реч <i>рашта</i> у наведеном одломку?</p> <p style="text-align: center;">_____</p>	
14.	<p>За ког књижевног јунака се везује синтагма „уговор с ђаволом”? Заокружи слово испред тачног одговора.</p> <p style="text-align: center;">а) Хамлет б) Дон Кихот в) Одисеј г) Фауст д) Мерсо</p>	
15.	<p>На линији поред наслова дела и његовог аутора напиши којем књижевном жанру то дело припада.</p> <p>Миодраг Павловић, „Реквијем” _____</p> <p>Симо Матавуљ, „Поварета” _____</p> <p>Јаков Игњатовић, <i>Вечити младожења</i> _____</p>	

IV РАЗРЕД

	Тачни одговори	Кључ за оцењивање
1.	Фердинанд де Сосир	1 бод
2.	б) алитерација в) ономатопеја ђ) симплоха	1 бод – само ако је све тачно
3.	Врста стиха је <u>дванаестерац</u> . (прихвата се и одговор александринац). Цезура је после <u>шестог</u> слога. Рима је <u>укрштена</u> (наизменична).	1 бод – само ако је све тачно
4.	<i>Кора</i>	1 бод
5.	в) експресионизам	1 бод
6.	в)	1 бод
7.	филолошка	1 бод
8.	4 Сеобе 2 Народни посланик 1 Башта сљезове боје 3 Нечиста крв	1 бод – само ако је све тачно
9.	Бранко Миљковић Феникс (или птица Феникс) (Прихвата се и назив феникс малим словом.)	1 бод – само ако је све тачно
10.	б) метафора г) анафора	1 бод – само ако је све тачно
11.	Стеван Раичковић	1 бод
12.	б), в)	1 бод – само ако је све тачно
13.	Признају се одговори: зашто, због чега, ради чега, разлог, из каквог разлога и слично.	1 бод
14.	г) Фауст	1 бод
15.	Миодраг Павловић, <i>Реквијем</i> – (лирска) песма Симо Матавуљ, <i>Поварета</i> – приповетка Јаков Игњатовић, <i>Вечити младожења</i> – роман	1 бод – само ако је све тачно
16.	г) <i>Ана Каређина</i>	1 бод

17.	Крвава бајка Јама	1 бод – само ако је све тачно
18.	Раскољников (или Родион Раскољников)	1 бод
19.	а) Странац г) Чекајући Годоа	1 бод – само ако је све тачно
20.	б) Шарл Бодлер, „Везе” д) Стеван Раичковић, „Камена успаванка”	1 бод – само ако је све тачно